

**STRATEGY FOR THE IMPLEMENTATION OF THE SCHOOL SCHEME IN ROMANIA
FROM 2017/2018 TO 2022/2023 SCHOOL YEAR**

DATE: 25.07.2017

Contents

1.	ADMINISTRATIVE LEVEL	4
2.	NEEDS AND RESULTS TO BE ACHIEVED	5
2.1.	Identified needs	5
2.2.	Objectives and indicators.....	5
2.3.	Baseline	6
3.	BUDGET	8
3.1.	Union aid for the school scheme.....	8
3.2.	National aid granted, in addition to Union aid, to finance the school scheme	9
3.3.	Existing national schemes	10
4.	TARGET GROUP/S.....	10
5.	LIST OF PRODUCTS DISTRIBUTED UNDER THE SCHOOL SCHEME.....	11
5.1.	Fruit and vegetables.....	11
5.1.1.	Fresh fruit and vegetables - Article 23(3)a of Regulation (EU) No 1308/2013.....	11
5.1.2.	Processed fruit and vegetables - Article 23(4)a of Regulation (EU) No 1308/2013.....	12
5.2.	Milk and milk products	13
5.2.1.	Milk - Article 23(3)b of Regulation (EU) No 1308/2013	13
5.2.2.	Milk products - Article 23(4)b of Regulation (EU) No 1308/2013	13
5.2.3.	Milk products - Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013	14
5.2.4.	Prioritisation of fresh fruit and vegetables and drinking milk.....	14
5.3.	Other agricultural products in the educational measures	14
5.4.	Criteria for the choice of products distributed under the school scheme and any priorities for the choice of those products.....	15
6.	ACCOMPANYING EDUCATIONAL MEASURES	16
7.	ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION	17
7.1.	Price of school fruit and vegetables/milk	17
7.2.	Frequency and duration of distribution of school fruit and vegetables/milk and of accompanying educational measures	18
7.3.	Timing of distribution of school fruit and vegetables/milk.....	19
7.4.	Distribution of milk products in Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013.....	19
7.5.	Selection of suppliers.....	20
7.6.	Eligible costs.....	20
7.6.1.	Reimbursement rules	20

7.6.2. Eligibility of certain costs	21
7.7. Involvement of authorities and stakeholders	21
7.8. Information and publicity	21
7.9. Administrative and on-the-spot checks	22
7.10. Monitoring and evaluation	24

1. ADMINISTRATIVE LEVEL

Article 23(8) of Regulation (EU) No 1308/2013 as amended by Regulation (EU) 2016/791 (hereafter, the basic act) and Article 2(1)a of the implementing regulation

National	☒	<p><i>Pentru implementarea Programului în școli s-au elaborat: o strategie națională și o legislație unitară promovată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale în parteneriat cu Ministerul Sănătății și Ministerul Educației Naționale.</i></p> <p><i>Programul este implementat la nivel de județ, unde solicitanții de ajutor - consiliile județene - își au sediul și unde există, de asemenea, o implicare a părților interesate.</i></p>
Regional	☐	

2. NEEDS AND RESULTS TO BE ACHIEVED

2.1. Identified needs

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)b of the implementing regulation

1. *Menținerea sau creșterea consumului de fructe și legume proaspete și lapte.*

2. *Dobândirea de cunoștințe privind un stil de viață sănătos.*

2.2. Objectives and indicators

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)c of the implementing regulation General objective(s)	Impact indicator(s)	Specific objective(s)	Result Indicator(s)	Output Indicator(s)
<i>Creșterea ponderii consumului de fructe/legume/lapte în dieta copiilor și deprinderea de obiceiuri alimentare sănătoase</i>	<i>Modificarea obiceiurilor de consum prin creșterea consumului de fructe/legume/lapte în rândul copiilor după 6 ani de implementare a programului</i>	<i>Creșterea cu cel puțin 10% a consumului de fructe/legume /lapte distribuite în școli și grădinițe până la realizarea evaluării programului în conformitate cu art. 8 din R39/2017</i>	<i>Creșterea cu cel puțin 10% a numărului de copii participanți/ an școlar până la realizarea evaluării programului</i>	<i>Numărul de copii beneficiari ai programului/ an școlar</i>
			<i>Creșterea cu cel puțin 5% a numărului de școli și grădinițe participante/ an școlar până la realizarea evaluării schemei</i>	<i>Numărul școlilor și grădinițelor participante/ an școlar</i>
				<i>Consumul mediu de fructe și legume și lapte/copil/ an școlar (cantitate sau porții)</i>
		<i>Creșterea gradului de conștientizare al copiilor în privința varietății produselor</i>	<i>Creșterea cu cel puțin 10% a numărului de copii care participă la măsurile educative/ an școlar</i>	<i>Numărul de copii participanți la măsurile educative/ an școlar</i>

		agricole și a obiceiurilor alimentare sănătoase	până la realizarea evaluării programului	Cheltuielile cu măsurile educative/an școlar
--	--	---	--	--

2.3. Baseline

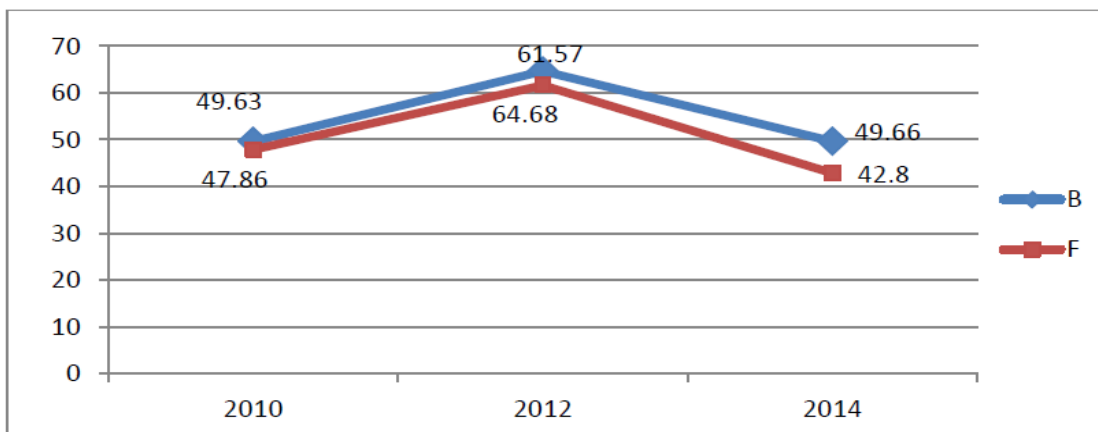
Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)d of the implementing regulation:

Raportul național de sănătate a copiilor și tinerilor din România 2016 prezintă, printre altele, obiceiurile de consum de fructe și lapte în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 11 și 15 ani.

Față de perioada de referință, anul 2010, numărul fetelor care consumă 1-6 porții de fructe/săptămână a scăzut cu 5,02 pp. În cazul băieților, creșterea este insesizabilă, ceea ce poate echivala cu o constantă a numărului de băieți care consumă 1-6 porții de fructe/săptămână.

În schimb, față de perioada intermediară, anul 2012, atât în rândul fetelor, cât și al băieților se înregistrează o scădere semnificativă a numărului de fete, respectiv de băieți - 21,88 pp, respectiv de 11,91 pp.

CONSUMUL DE FRUCTE
- procentul elevilor care au consumat fructe de 1-6 ori în ultimele 7 zile -

Sursa: Raportul național de sănătate a copiilor și tinerilor din România 2016

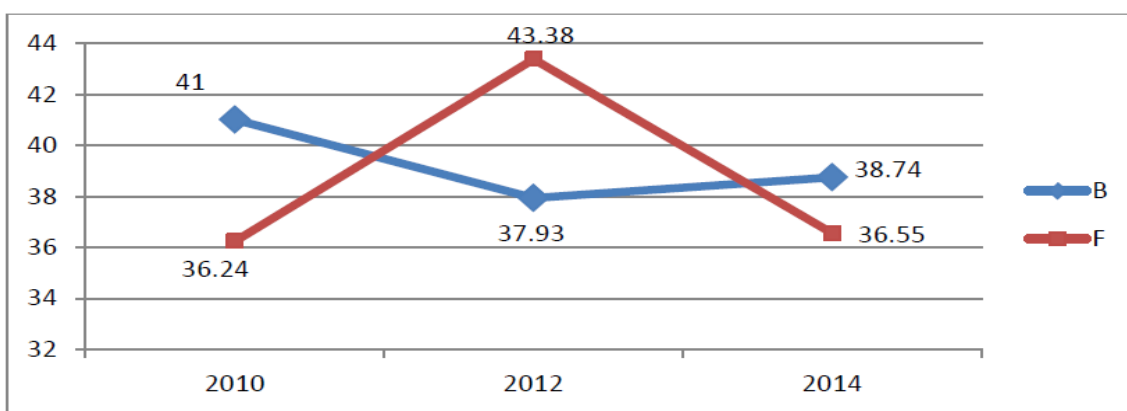
Raportul de evaluare privind evaluarea programului de încurajare a consumului de fructe proaspete în școli în perioada dintre anii școlari 2010/2011-2015/2016 indică o scădere a consumului de fructe de câteva ori pe zi, atât în sezonul cald, cât și în sezonul rece, raportat la evaluarea programului în anul școlar 2010/2011 - de la 59% la 54% în sezonul cald și de la 37% la 33% în sezonul rece. Totuși, consumul fructelor de câteva ori pe săptămână a crescut în ambele sezoane, raportat la situația inițială - de la 30% la 38% în sezonul cald și de la 47% la 48% în sezonul rece.

A crescut, de asemenea, consumul de fructe din gospodăria proprie, atât consumul de câteva ori pe zi, cât și cel de câteva ori pe săptămână - 38% față de 34%, 29% față de 23%. Totodată, numărul celor care nu consumau niciodată fructe din gospodăria proprie a scăzut de la 20% la 10%.

În cazul consumului de lapte, același raport național de sănătate a copiilor și tinerilor din România 2016 indică evoluții diferite la cele două sexe. În cazul fetelor, în anii 2010 și 2014, numărul consumatorilor este relativ constant, însă în perioada intermediară, anul 2012, se înregistrează un număr maxim de consumatori care cunoaște o scădere de 6,83 pp. În rândul consumatorilor băieți, maximumul a fost în 2010, pentru ca în 2012 să înregistreze o scădere de 3,07 pp, iar în 2014 să crească ușor, sub 1 pp.

CONSUMUL DE LAPTE

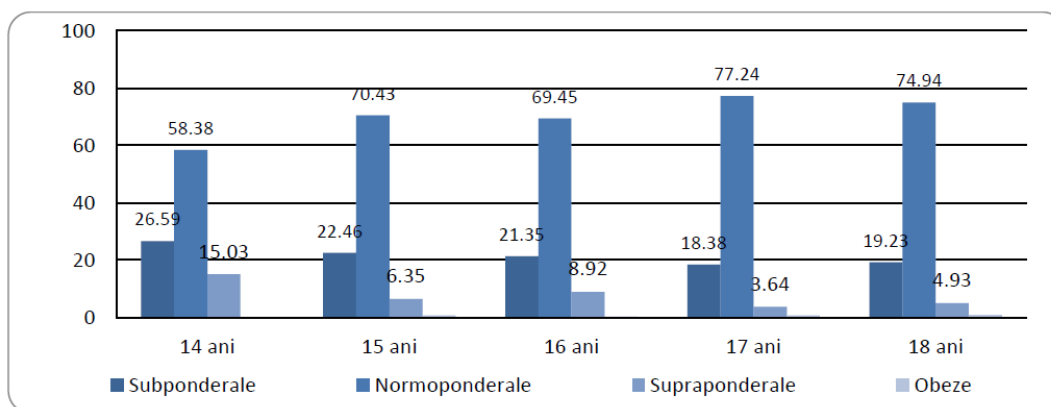
- procentul elevilor care au consumat 1-6 pahare de lapte în ultimele 7 zile

Sursa: Raportul național de sănătate a copiilor și tinerilor din România 2016

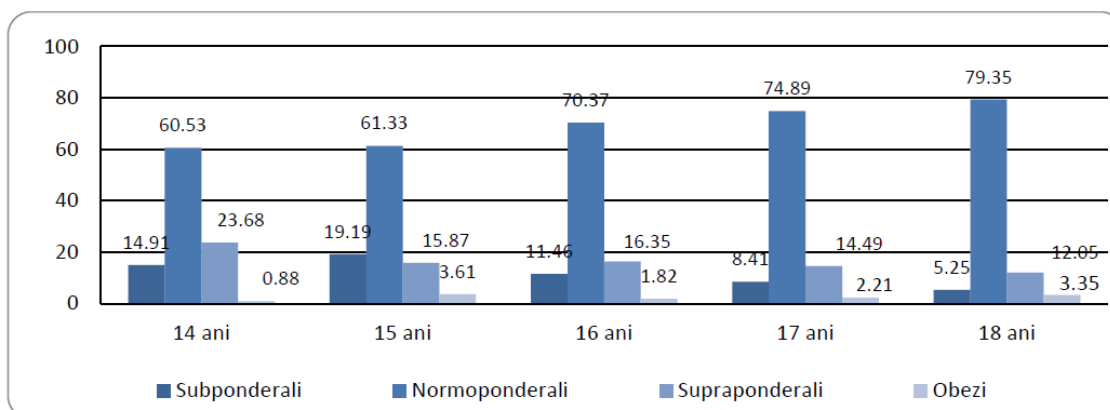
Supraponderabilitatea și obezitatea în rândul copiilor rămân și în România fenomene îngrijorătoare pentru starea de sănătate a adulților de mâine. Chiar dacă nu se află la cotele existente în alte țări, conturarea fenomenului de obezitate în rândul adolescenților este îngrijorătoare.

Dezvoltarea fizică a fetelor în funcție de IMC (indicele masei corporale), pe grupe de vârstă, în anul 2014

Sursa: Raportul național de sănătate a copiilor și tinerilor din România 2016

Dezvoltarea fizică a băieților în funcție de IMC (indicele masei corporale), pe grupe de vârstă, în anul 2014

Sursa: Raportul național de sănătate a copiilor și tinerilor din România 2016

În România, obezitatea înregistrează valori subunitare în rândul fetelor cu vârste cuprinse între 14-18 ani, în anul 2014, pentru ca în rândul băieților, să fie prezentă în rândul celor de 15 și 18 ani, cu 3,61%, respectiv 3,35%.

Numărul fetelor supraponderale este semnificativ mai mic decât cel al băieților, cele mai multe persoane supraponderale înregistrându-se, pentru ambele sexe, în rândul celor de 14 și 16 ani.

3. BUDGET

3.1. Union aid for the school scheme

Article 23a of the basic act and Article 2(1)e of the implementing regulation

EU aid for the school scheme (in EUR)	Period 1/8/2017 to 31/7/2023		
	School fruit and vegetables	School milk	Common elements if applicable
Distribution of school fruit and vegetables/school milk	34.986.590,56	52.985.931,43	
Accompanying educational measures	6.180.163,2	9.359.634,6	
Monitoring, evaluation, publicity	34.334,24	51.997,97	
Total	41.201.088	62.397.564	
Overall total	103.598.652		

3.2. National aid granted, in addition to Union aid, to finance the school scheme

Article 23a(6) of the basic act and Article 2(2)d of the implementing regulation

No	☐		
Yes	☒		
If yes, amount (in national currency)	Fruit/vegetables	Milk/milk products	
		Milk/milk products other than Annex V	Annex V products
Supply/distribution	56.913.660	194.113.770	
Accompanying educational measures	47.830.320	44.231.430	
Monitoring, evaluation, publicity			
Total	104.716.980	238.345.200	
<p>Comment/explanatory text (eg. name of the national aid, legal basis, duration)</p> <p><i>Ordonanța Guvernului nr. 13/2017 privind aprobarea participării României la Programul pentru școli al Uniunii Europene și Hotărârea Guvernului nr. 640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017-2023 și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2017-2018.</i></p> <p><i>Notă: sumele de mai sus sunt estimate pe baza plăților naționale acordate pentru anul școlar 2017-2018. Plățile naționale pot varia în fiecare an școlar în funcție de numărul de copii și de decizia autorităților în privința valorii și frecvenței porțiilor, precum și în privința alocării de plăți naționale pentru alte tipuri de costuri.</i></p>			

3.3. Existing national schemes	
Article 23a(5) of the basic act and Article 2(2)e of the implementing regulation	
No	☒
Yes	☐
<i>If yes (=existing national schemes extended or made more effective through Union aid under the school scheme), please indicate the arrangements to ensure added value of the school scheme through:</i>	
– Extension of the target group	☐
– Extension of the range of products	☐
– Increased frequency or duration of distribution of products	☐
– Enhanced educational measures (increased number or frequency or duration or target group of those measures)	☐
– Other: please specify (eg. if products originally not free of charge and that are provided free of charge) ...	☐
Comment/explanatory text <i>În anul școlar 2016-2017, în România, s-a derulat un program pilot în 50 de unități de învățământ care a prevăzut acordarea unui suport alimentar tuturor elevilor și preșcolarii sub forma unui pachet alimentar sau a unei mese calde. Elevii și preșcolarii din unitățile de învățământ înscrise în programul pilot nu mai beneficiază de programul de încurajare a consumului de fructe și legume și de programul de distribuire a laptelui și produselor lactate. Ministerul Educației Naționale analizează posibilitatea extinderii programului la nivel național.</i>	

4. TARGET GROUP/S

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)f of the implementing regulation

Grupul țintă al Programului este format din preșcolarii din grădinițele cu program normal de 4 ore și din elevii din clasele pregătitoare și I-VIII cu vârste cuprinse între 3 și 14 ani.

Programul se adresează tuturor copiilor, indiferent de statutul social.

5. LIST OF PRODUCTS DISTRIBUTED UNDER THE SCHOOL SCHEME

Article 23(9) of the basic act and Article 2(1)g of the implementing regulation

5.1. Fruit and vegetables

5.1.1. Fresh fruit and vegetables - Article 23(3)a of Regulation (EU) No 1308/2013

Apricots, cherries, peaches, nectarines, plums	☒	Carrots, turnips, salad beetroot, salsify, celeriac, radishes and other edible roots	☒
Apples, pears, quinces	☒	Cabbages, cauliflowers and other edible brassicas	☐
Bananas	☐		
Berries	☐	Cucumbers, gherkins	☒
Figs	☐	Lettuces, chicory and other leaf vegetables	☐
Grapes	☒	Lentils, peas, other pulses	☐
Melons, watermelons	☐	Tomatoes	☐
Citrus fruit	☐	Other vegetables: <i>Sweet peppers</i>	☒
Tropical fruit	☐		
Other fruit: please specify (eg. kiwis, persimmons, nuts)	☐		
.....			

Lista produselor a fost extinsă, prin includerea și a altor fructe și a diferitelor specii de legume. Decizia s-a bazat atât pe recomandarea ultimului raport de evaluare a Programului de încurajare a consumului de fructe în școli (2010/2011-2015/2016) de a diversifica produsele distribuite, cât și pe recomandările Ministerului Sănătății de a furniza fructe și legume în funcție de caracterul sezonier al acestora. Diversificarea și alternarea produselor distribuite pot asigura familiarizarea copiilor cu diferitele specii de fructe și legume și pot evita instalarea monotoniei în consumul zilnic de fructe și legume.

5.1.2. Processed fruit and vegetables - Article 23(4)a of Regulation (EU) No 1308/2013

Products distributed under the school scheme		Added salt			Added fat			Comments (optional)
		No	Yes		No	Yes		
Fruit juices	☐							
Fruit purées, compotes	☐	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	
Jams, marmalades	☐	☐	☐		☐			
Dried fruits	☐	☐	☐		☐			
Vegetable juices	☐	☐	☐		☐			
Vegetable soups	☐	☐	☐		☐			
Other: please specify	☐	☐	☐		☐			
.....								

5.2. Milk and milk products

5.2.1. Milk - Article 23(3)b of Regulation (EU) No 1308/2013

Drinking milk and lactose-free versions	☒
---	-------------------------------------

5.2.2. Milk products - Article 23(4)b of Regulation (EU) No 1308/2013

Products distributed under the school scheme		Added salt			Added fat			Comments (optional)
		No	Yes		No	Yes		
Cheese and curd	☐	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	
Plain yoghurt	☒	☒	☐		☒	☐		
Fermented or acidified milk products without added sugar, flavouring, fruits, nuts or cocoa	☒	☒	☐		☒			

5.2.3. Milk products - Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013

Products to be distributed under the school scheme	Added salt			Added fat			Added sugar	
	No	Yes		No	Yes			
Category I (milk component $\geq 90\%$). Fermented milk products without fruit juice, naturally flavoured	☐	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	☐	☐	<i>If yes, please indicate the limited quantity</i>	%
Category I (milk component $\geq 90\%$). Fermented milk products with fruit juice, naturally flavoured or non-flavoured	☐	☐	☐		☐	☐		%
Category I (milk component $\geq 90\%$). Milk-based drinks with cocoa, with fruit juice or naturally flavoured	☐	☐	☐		☐	☐		%
Category II (milk component $\geq 75\%$). Fermented or non-fermented milk products with fruit, naturally flavoured or non-flavoured	☐	☐	☐		☐	☐		%

5.2.4. Prioritisation of fresh fruit and vegetables and drinking milk

Article 23(3) of the basic act:

Conform produselor selectate la subcap. 5.1.1. și 5.1.2., România va distribui numai fructe și legume proaspete.

În privința laptelui de consum, Hotărârea Guvernului nr. 640/2017 prevede că distribuția constă în 2 porții de lapte de consum și o porție de produs lactat pe săptămână. În școlile în care condițiile de depozitare nu permit, porția de produs lactat va fi înlocuită cu o porție de lapte de consum.

5.3. Other agricultural products in the educational measures

Article 23(7) of the basic act and Article 2(1)g of the implementing regulation

Yes		No
☒	Please list the products: Miere	☐

5.4. Criteria for the choice of products distributed under the school scheme and any priorities for the choice of those products	
Article 23(11) of the basic act and Article 2(2)a of the implementing regulation	
Health considerations	☒
Environmental considerations	☒
Seasonality	☒
Variety of products	☒
Availability of local or regional produce	☒
<p>Any comments - including eg. on the required quality of products</p> <p><i>În ceea ce privește produsele cu distribuție regulată, în stabilirea listei, Ministerul Sănătății a invocat rațiuni de sănătate, pe fondul scăderii consumului zilnic de fructe; sezonalitatea produselor și caracterul local al acestora, considerând că produsele distribuite trebuie să fie consumate proaspete, cât mai aproape de momentul recoltării; precum și argumente de mediu, distribuirea de produse locale reducând efectul nociv asupra mediului înconjurător datorită distanțelor mai mici de transport și a consumului redus de carburanți.</i></p> <p><i>În privința produselor degustate cu ocazia măsurilor educative, Ministerul Sănătății este de acord ca beneficiarii programului să se familiarizeze cu mierea, aceștia putând să consume o cantitate de 1-3 g/kg/corp (~ o linguriță).</i></p> <p><i>Fructele și legumele distribuite vor fi de calitate Extra și I și vor respecta normele de comercializare specifice prevăzute de legislația în vigoare. Laptele și produsele lactate trebuie să respecte normele sanitar-veterinare și legislația specifică.</i></p>	
Any priority/ies for the choice of products:	
Local or regional purchasing	☒
Organic products	☐
Short supply chains	☒
Environmental benefits (please specify: eg. food miles, packaging ...)	☒
Products recognised under the quality schemes established by Regulation (EU) No 1151/2012	☐
Fair-trade	☐
Other: please specify	
<p>Any comments</p> <p><i>România urmărește să încurajeze achiziția de produse locale/regionale și cele provenite din lanțul scurt de</i></p>	

aprovizionare pentru a asigura distribuirea de produse proaspete, de calitate și care oferă avantaje de mediu, prin reducerea distanțelor de transport.

6. ACCOMPANYING EDUCATIONAL MEASURES

Article 23(10) of the basic act and Article 2(1)j of the implementing regulation

Title	Objective	Content
<i>School gardens</i>	<i>Make children aware of the origin/growing process</i>	Prin sesiunile de grădinărit și vizite la ferme sau la diverse evenimente agricole, precum și la târguri, expoziții și institute de cercetare, se urmărește familiarizarea copiilor cu originea produselor pe care la consumă, cu felul în care acestea se dezvoltă în fermă sau se prepare în unitățile de procesare.
<i>Visits to farms/ farmers' markets/dairies; to dairy farms and processing units; to agricultural fairs and exhibitions/research institutes</i>		Aceste activități sunt destinate tuturor copiilor, indiferent de vârstă, se decid la nivel județean, prin selectarea școlilor și grădinițelor care vor participa. Copiii sunt însoțiți sau asistați, după caz, de profesori/educatori.
<i>Tasting classes/cooking workshops...</i>	<i>Children become familiar with the variety of products, their taste; informing children about the benefits of fresh produce consumption and ways of purchasing these products</i>	Degustările, concursurile, zilele tematice și orice alte activități practice ca de exemplu ateliere de gătit se pot organiza la nivelul instituției de învățământ, alături de profesori/educatori.
<i>Other activities (eg. competitions, games; themed periods.)</i>		

7. ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION

7.1. Price of school fruit and vegetables/milk

Article 24(6) of the basic act and Article 2(1)h of the implementing regulation

Produsele se distribuie cu titlu gratuit, fără contribuție din partea părinților.

7.2. Frequency and duration of distribution of school fruit and vegetables/milk and of accompanying educational measures

Article 23(8) of the basic act and Article 2(2)b of the implementing regulation

Envisaged frequency of distribution:

	School fruit and vegetables	School milk
Once per week	☐	☐
Twice per week	☐	☐
Three times per week	☐	☐
Four times per week	☐	☐
Daily	☒	☒
Other: please specify	☐	☐
Any comments:		

Envisaged duration of distribution:

	School fruit and vegetables	School milk
≤ 2 weeks	☐	☐
> 2 and ≤ 4 weeks	☐	☐
> 4 and ≤ 12 weeks	☐	☐
> 12 and ≤ 24 weeks	☒	☐
> 24 and ≤ 36 weeks	☐	☐
Entire school year	☐	☒
Any comment:		

Envisaged duration of accompanying educational measures during the school year:

În funcție de tipul măsurii educative, aceasta se poate derula oricând pe parcursul anului școlar - concursuri tematice, sesiuni de degustări, ateliere de gătit, zile tematice - sau în anumite perioade, toamna sau primăvara - vizite la fermă, la stațiuni de cercetare, evenimente agricole, activități de grădinarit în curtea școlii.

7.3. Timing of distribution of school fruit and vegetables/milk

Article 23(8) - and 23a(8) if supply in relation to the provision of other meals - of the basic act and Article 2(2)b of the implementing regulation

Envisaged timing of distribution during the day

	School fruit and vegetables	School milk
Morning/morning break(s)	☒	☒
Lunchtime	☐	☐
Afternoon/afternoon break(s)	☒	☐

Comments:

Fructele și legumele se distribuie în pauza de dinaintea ultimei ore, adică înainte de prânz sau, în cazul cursurilor de după-amiază, înaintea ultimei mese a zilei.

Laptele și produsele lactate se distribuie în prima pauza.

7.4. Distribution of milk products in Annex V to Regulation (EU) No 1308/2013

Article 23(5) of the basic act, Article 5(3) of the fixing regulation (No 1370/2013), Article 2(2)f of the implementing regulation

No

Yes

7.5. Selection of suppliers

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)l of the implementing regulation: *Procedura de selecție a furnizorilor de produse în unitățile de învățământ se realizează prin achiziții publice la nivelul consiliilor județene (solicitanții de ajutor). În mod asemănător, se procedează și în cazul măsurilor educative pentru care se accesează fonduri publice. Măsurile educative care nu necesită finanțare, spre exemplu orele de educație pentru sănătate, de nutriție, nu sunt supuse procedurii de achiziție publică.*

Evaluatorul programului se va selecta tot în urma procedurii de achiziție publică.

Monitorizarea anuală se realizează prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

În funcție de specificul lor, pentru mijloacele de informare despre program - afiș, website, broșuri etc - se poate, de asemenea, derula o procedură de achiziție publică centralizat, pentru întreaga țară.

7.6. Eligible costs

7.6.1. Reimbursement rules

Article 23(8) of the basic act and Article 2(1)i of the implementing regulation:

În România, legislația prevede o limită a valorii zilnice/elev. Solicitanții de ajutor, consiliile județene, organizează proceduri de licitație publică în urma cărora rezultă prețul de contractare a distribuției produselor. Este un sistem bazat pe costuri cu rambursare pe baza facturii.

În cazul măsurilor educative, nu există un buget/elev, ci un buget/solicitant de ajutor. Acest buget/solicitant de ajutor a fost calculat pe baza costului mediu/copil/măsură educativă din anul școlar 2015-2016 care cuprinde de asemenea și costul cu degustarea a 122 grame de miere/copil/semestru.

Pentru anul școlar 2017-2018, limita valorii zilnice pentru fructe și legume este de 0,6 lei, iar pentru laptele de consum și produse lactate de 0,88 lei. Aceasta limită poate varia de la un an școlar la altul. .

7.6.2. Eligibility of certain costs

Article 23(8) of the basic act and Article 2(2)b of the implementing regulation
Nu este cazul.

7.7. Involvement of authorities and stakeholders

Article 23(6) and (9) of the basic act and Article 2(1)k of the implementing regulation:

Implementarea acestui program are la bază un parteneriat între agricultură, educație și sănătate, cele trei părți colaborând astfel:

- **distribuția produselor:** Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale este implicat în reglementarea procedurilor de achiziție a produselor, prin stabilirea unor criterii minime de calitate, prezentare și marcare a produselor.
- **măsurile educative:** Ministerul Agriculturii, prin Direcțiile Județene pentru Agricultură, respectiv Direcția pentru Agricultură a municipiului București va intermedia relația cu pomicultorii/legumicultorii/, în scopul organizării de vizite la ferme, sesiuni de grădinărit etc. Ministerul Educației Naționale, prin Inspectoratele Școlare Județene, respectiv Inspectoratul Școlar al Municipiului București, și Ministerul Sănătății, prin Direcțiile Județene de Sănătate Publică, respectiv Direcția de Sănătate Publică a municipiului București, sunt implicate în implementarea măsurilor educative. Ministerul Sănătății propune lista produselor care se pot distribui în cadrul programului, atât în mod regulat, cât și cu ocazia măsurilor educative.

Atât educația, cât și sănătatea, prin instituțiile specifice, reprezintă parteneri cheie pentru asigurarea eficienței măsurilor educative și implicit pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor Programului. Într-un cadru organizat al implementării măsurilor educative, aceștia se vor implica în promovarea unui stil de viață sănătos și a unor obiceiuri alimentare bazate pe consumul de fructe și legume proaspete; vor contribui, de asemenea, la creșterea gradului de conștientizare a beneficiilor de sănătate a fructelor și legumelor. Pentru stabilirea listei produselor distribuite și a măsurilor educative s-a constituit un grup de lucru interministerial. Atât educația, cât și sănătatea vor sprijini solicitanții de ajutor și școlile în derularea măsurilor educative - spre exemplu prin prezenta nutriționiștilor, a lectorilor în timpul orelor de educație pentru sănătate.

7.8. Information and publicity

Article 23a(8) of the basic act and Article 2(1)m of the implementing regulation

În România, Programul pentru școli va fi adus la cunoștința publicului prin comunicate de presă la nivel central - cel puțin o dată/semestru și la nivel județean - lunar.

7.9. Administrative and on-the-spot checks

Article 2(2)g of the implementing regulation

Măsurile de control sunt puse în aplicare de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

1. Măsurile de control pentru distribuția produselor

În baza art. 9 din R2017/39, toate cererile de ajutor depuse de solicitanții aprobați de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură sunt supuse controlului administrativ complet, la care se adaugă controlul la fața locului. Consilierii Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură vor controla administrativ existența documentelor justificative conform cerințelor reglementărilor europene, naționale și ale manualelor de procedură, în vigoare. Imposibilitatea prezentării acestor documente, caracterul incomplet sau lipsa de coerență a datelor cuprinse în acte, ca și orice fals în declarații, pot afecta valoarea ajutorului financiar acordat și aprobarea acordată solicitantului.

În baza art. 10 din R2017/39, la controalele la fața locului efectuate la sediul solicitantului, se adaugă controalele la fața locului efectuate la sediile a cel puțin două instituții de învățământ sau la sediile a cel puțin 1 % dintre instituțiile de învățământ înregistrate de solicitant, luându-se în considerare valoarea cea mai mare.

La nivelul unui solicitant, instituțiile de învățământ se selectează respectându-se procentul de 5% din totalul numărului de instituții care figurează în evidențele acestuia, iar instituțiile de învățământ selectate trebuie să cuprindă cel puțin 5% din numărul total de elevi și cel puțin 5% din suma solicitată.

În eșantionul curent al cererii de plată cu instituțiile de învățământ selectate se adaugă instituțiile de învățământ găsite cu neconformități la controlul anterior la fața locului și la nivelul solicitantului.

În conformitate cu prevederile art. 59 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, prin procedurile menționate, a fost suplimentată procedura de eșantionare.

În afara eșantionului de control stabilit inițial în procent de 5% din lista instituțiilor de învățământ, de 5% elevi beneficiari și de 5% din total sumă solicitată, se va constitui un eșantion de control aleatoriu, în procent de 1% din totalul instituțiilor de învățământ.

Pentru a stabili eșantionul de control aleatoriu de 1% se va calcula cât reprezintă procentul de 1% din totalul instituțiilor de învățământ pentru care solicitantul solicită ajutor financiar.

Dacă în urma aplicării procentului de 1 %, numărul instituțiilor de învățământ beneficiare este subunitar, atunci se vor controla obligatoriu cel puțin 2 instituții de învățământ.

Stabilirea factorilor de risc în vederea constituirii eșantionului aleatoriu va fi stabilit în baza analizei și a constatărilor ultimului control la fața locului la solicitant și la instituțiile de învățământ, natura recurentă a erorilor etc.

După stabilirea eșantionului de control al instituțiilor de învățământ se dispune efectuarea controlului la fața locului la solicitant și la instituțiile de învățământ selectate.

În plus, cu ocazia efectuării controlului la instituțiile școlare eșantionate, inspectorii APIA vor verifica prezența elevilor la cursuri, comparând datele înscrise în evidențele completate la nivelul fiecărei școli beneficiare cu privire la numărul de elevi prezenți și numărul de porții consumate, cu prezența elevilor din catalog, selectând, pentru fiecare lună aferentă cererii de plată, o zi cu prezență maximă a elevilor, conform înregistrărilor din evidențele existente la nivelul fiecărei școli.

În cazul în care se înregistrează diferențe, se diminuează cantitățile care au fost solicitate la plată în plus, față de numărul de elevi prezenți.

În cazul în care diminuarea cantităților pentru zilele verificate cu catalogul este mai mare cu 20% aferente cantităților solicitate pentru zilele controlate, se extinde controlul la toate zilele perioadei aferentă cererii de plată.

În urma efectuării controlului la fața locului se va completa Raportul de control/supracontrol la solicitant și Raportul de control/supracontrol la instituțiile de învățământ pe baza verificării datelor cuprinse în evidențele și documentele justificative.

În funcție de constatările și observațiile din Rapoartele de control/supracontrol, ajutorul financiar poate fi respins, redus sau dacă rezultatele din Rapoartele de control/supracontrol sunt conforme, se efectuează antecalculația în vederea stabilirii sumei totale de plată la care are dreptul solicitantul.

2. Măsuri de control privind implementarea măsurilor educative

Pentru măsurile educative, controlul administrativ se efectuează pentru toate cererile de ajutor financiar și include verificarea tuturor documentelor justificative.

Inspectorii APIA efectuează controlul la fața locului la sediul tuturor **solicitanților**, iar controlul la nivelul instituțiilor de învățământ beneficiare se efectuează la **5% din numărul total al acestora**.

Dacă numărul total de instituții de învățământ selectate, după aplicarea procentului de 5%, este mai mic decât 2, atunci se vor inspecta obligatoriu cel puțin 2 instituții de învățământ.

În conformitate cu prevederile art. 59 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, prin procedurile menționate, a fost suplimentată procedura de eșantionare.

În afara eșantionului de control inițial, stabilit în procent de 5% din lista instituțiilor de învățământ, se va constitui un eșantion de control aleatoriu, în procent de 1% din totalul instituțiilor de învățământ.

Pentru a stabili eșantionul de control aleatoriu de 1% se va calcula cât reprezintă procentul de 1% din totalul instituțiilor de învățământ pentru care solicitantul solicită ajutor financiar.

Dacă în urma aplicării procentului de 1 %, numărul instituțiilor de învățământ beneficiare este subunitar, atunci se vor controla obligatoriu cel puțin 2 instituții de învățământ.

În cursul activității de control la fața locului, inspectorii APIA vor verifica corectitudinea datelor înscrise în evidența numărului de elevi prezenți la cursuri (care trebuie completată de fiecare instituție școlară în care s-au implementat măsuri educative) cu prezența elevilor din catalog, prin compararea datelor din cele două documente (evidențe și catalog) pentru toate clasele din învățământul primar și gimnazial care au beneficiat de

măsurile de însoțire.

Pentru efectuarea acestui control se va ține cont de data când au fost implementate măsurile educative și se va verifica nr. de elevi din evidența nr. de elevi beneficiari cu prezența elevilor din catalog cu data când au fost efectuate măsurile educative. Pentru confirmarea datelor controlate, se verifică și procesele verbale în care se menționează numărul de elevi beneficiari de măsuri educative.

Pentru organizarea de concursuri se va verifica și ziua în care a avut loc acordarea premiilor, mențiunilor, premiilor de participare.

În urma efectuării controlului la fața locului se va completa Raportul de control/supracontrol la solicitant și Anexa la Raportul de control/supracontrol la instituțiile de învățământ pe baza verificării datelor cuprinse în evidențele și documentele justificative.

În funcție de constatările și observațiile din Rapoartele de control/supracontrol, ajutorul financiar poate fi respins, redus sau dacă rezultatele din Rapoartele de control/supracontrol sunt conforme, se efectuează antecalculația în vederea stabilirii sumei totale de plată la care are dreptul solicitantul.

Conform art. 58 (2) al Regulamentului (UE) nr. 1306/2013, APIA trebuie să instituie sisteme de gestionare și control eficiente pentru a asigura respectarea legislației care reglementează schemele de sprijin din partea Uniunii, în vederea minimizării riscului ca Uniunea să sufere prejudicii financiare.

Controalele administrative se efectuează asupra tuturor cererilor de plată înainte de efectuarea plății și vizează:

- verificarea perioadei acoperită de cererea de plată (de maximum 5 luni) și a termenului limită de depunere a cererii de plată. Cererile de plată se depun la sfârșitul fiecărui semestru școlar.
- verificarea modului de completare a formularului cererii de plată, cât și a sumei solicitată la plată.
- verificarea documentelor justificative care însoțesc cererea de plată și concordanța informațiilor din formularul cererii de plată și cele din documentele justificative.
- verificarea facturilor și a dovezii efectuării plății (ordine de plată și extrase de cont bancar).
- verificarea încadrării sumelor de plată solicitate, în plafoanele alocate, anual, prin Hotărâre de Guvern, pentru fiecare an bugetar.

Verificarea procedurilor de achiziție se face pe bază de eșantion de către Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP), în conformitate cu legea achizițiilor publice în vigoare.

APIA primește raportul verificărilor efectuate de ANAP, în vederea aplicării sancțiunilor asupra ajutorului financiar, după caz.

La verificarea în teren, inspectorii se asigură și de realitatea documentelor justificative înaintate, privind înregistrarea în contabilitate a facturilor și a dovezii efectuării plății (ordine de plată și extrase de cont bancar), precum și de participarea școlilor și a copiilor la acțiunile care fac obiectul cererii de plată.

7.10. Monitoring and evaluation

Article 2(2)g of the implementing regulation

Monitorizarea se realizează de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

Evaluarea programului are loc la fiecare 6 ani conform art. 8 alin. (2) din R2017/39 și este o activitate externalizată.

8. ANNEX

Lessons learnt from implementation and envisaged improvements in the design and implementation of the scheme, taking into account as well the evaluation findings and recommendations.

În privința componentei de fructe și legume a Programului pentru școli, România a decis extinderea listei de produse distribuite de la mere la pere, prune, struguri, morcov, păstârnac, țelină rădăcină, sfeclă roși, ardei grași și castraveți proaspeți. Ministerul Educației este acum mai implicat în derularea măsurilor educative - noua legislație prevede ca măsurile educative să fie derulate fie ca activități extracuriculare și extrașcolare, fie în cadrul curriculumului național sau al curriculumului la nivelul școlii - ora de educație pentru sănătate.